

Zaaknummer : 00556545
Ons Kenmerk : ODH-2020-00000189
Datum : 9 juni 2020

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 18 juli 2019 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het project 'Sloop van woningen en de realisatie van nieuwbouw aan de Boerhaavelaan 2 t/m 16, Raadhuisplein 7 t/m 21 en A. Schweitzerlaan 1-107 te Krimpen aan den IJssel'. De aanvraag is ingediend namens Stichting QuaWonen. De werkzaamheden betreffen het slopen van vier appartementencomplexen en vier twee-onder-een-kap woningen en de bouw van nieuwe woningen. De aanvraag betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen en wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw en het opzettelijk verstoren alsmede het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen en wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2025.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting QuaWonen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 18 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag van 18 juli 2019 en de aanvullende documenten van 6 december 2019, 11 februari 2020, 13 februari 2020 en 4 maart 2020 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is gedurende de periode van 1 september 2020 en met 31 december 2025.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
 - b het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
 - d de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het activiteitenplan. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin in ieder geval het volgende dient te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 4 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op [www.odh.nl](https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen)¹. Dit dient uiterlijk:
 - a Eén week voor het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen of uiterlijk twee weken na het ontvangen van de ontheffing;
 - b Eén week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.
- 5 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige² op het gebied van de gewone dwergvleermuis, huismus en de gierzwaluw.

¹ <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>.

² Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 6 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan in de woningen aan de Boerhavenlaan e.o. te Krimpen aan den IJssel' van 10 juli 2019 en aangevuld in de notitie 'Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Wet Nb' van 6 december 2019 en de e-mails van 11 februari 2020, 13 februari 2020 en 4 maart 2020.
- 7 Indien een of meerdere in voorschrift 6 genoemde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 8 Tijdig, minimaal één maand voordat de in voorschrift 7 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Haaglanden te worden overgelegd, e-mailadres vergunningen@odh.nl.

Specifieke voorschriften

Gierzwaluw

- 9 De tijdelijk voorzieningen dienen voor verwijdering minimaal één broedseizoen gelijktijdig met de permanente voorzieningen aanwezig te zijn. De verwijdering van tijdelijke voorzieningen dient uitsluitend uitgevoerd te worden buiten de periode dat de gierzwaluw in Nederland aanwezig is.
- 10 Om de ingebruikname van de tijdelijke en de permanente alternatieven te bevorderen, dienen nabij deze nestlocaties lokgeluiden afgespeeld te worden gedurende het broedseizoen van 2020 voor de tijdelijke voorzieningen en gedurende het broedseizoen van 2025 voor de permanente alternatieven. Deze geluiden dienen de volgende perioden en momenten afgespeeld te worden:
 - a van 23 april tot en met 8 mei dagelijks gedurende één á twee uur tussen zonsopkomst tot circa drie uur daarna en gedurende één á twee uur tussen 18.00 uur en zonsondergang;
 - b van 5 juni tot en met 3 augustus gedurende één á twee uur tussen 06.30 en 11.00 uur en gedurende één á twee uur tussen 18.00 uur en zonsondergang.
- 11 De in voorschrift 11 genoemde geluiden dienen met tussenpozen te worden afgespeeld, dat wil zeggen dat na iedere opname die wordt gebruikt tenminste een minuut stilte wordt ingelast (zie ook: <http://gierzwaluwbescherming.nl/downloads/geluiden/>). Voorts dienen de geluiden op een afstand van 50 tot 60 meter te horen zijn.
- 12 Het in voorschrift 11 genoemde lokgeluid dient te worden uitgeschakeld, zodra een nieuw broedgeval is geconstateerd op een (nieuwe) locatie binnen de in voorschrift 12 genoemde afstand.
- 13 De tijdelijke voorzieningen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal eens per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat -indien nodig- de functionaliteit van de kast wordt hersteld. Het controleren dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de gierzwaluw, die loopt van 15 april tot 15 augustus.
- 14 De effectiviteit van de permanente maatregelen dient gedurende twee jaar te worden gemonitord. Uit deze monitoring moet blijken of de gierzwaluw gebruik maakt van tenminste één van de aangebrachte voorzieningen. De resultaten van deze monitoring dienen jaarlijks voor 1 februari te worden aangeleverd bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl .

Huismus

- 15 Het ongeschikt maken van het nest van de huismus dient plaats te vinden onder begeleiding van de ecologisch deskundige en buiten de kwetsbare broedperiode van de huismus. Dit gebeurt op een methode waarbij het doden van huismussen wordt voorkomen. Er dient geen net of purschuim gebruikt te worden. Het ongeschikt maken dient uitgevoerd te worden in de periode september tot en met februari, maar binnen de genoemde periode ook niet tijdens vorstperioden. Indien de nesten van de huismus reeds in gebruik zijn genomen dient het ongeschikt maken plaats te vinden nadat de betreffende exemplaren van de huismus de nestlocatie hebben verlaten.

Gewone dwergvleermuis

- 16 De huidige verblijfplaatsen dienen in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis ongeschikt te worden gemaakt. Deze periode loopt van april tot en met oktober. Dit dient uitgevoerd te worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis in de minst kwetsbare periode voor de aangetroffen functie.
- 17 De tijdelijke vleermuiskasten moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal 1x per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast hersteld wordt.
- 18 De tijdelijke vleermuiskasten voor de gewone dwergvleermuis mogen pas verwijderd worden nadat de permanente voorzieningen zijn aangebracht en de gewenningsperiode in acht is genomen. Er geldt een gewenningsperiode van zes maanden voorafgaand aan de paarperiode, waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen. De verwijdering van tijdelijke voorzieningen dient begeleid te worden door een vleermuisdeskundige. Indien blijkt dat de tijdelijke kast in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen hiervan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 18 juli 2019 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het project 'Sloop van woningen en de realisatie van nieuwbouw aan de Boerhaavelaan 2 t/m 16, Raadhuisplein 7 t/m 21 en A. Schweitzerlaan 1-107 te Krimpen aan den IJssel'. De werkzaamheden betreffen het slopen van vier appartementencomplexen en vier twee-onder-een-kap woningen en de bouw van nieuwe woningen. De aanvraag betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen en wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw en het opzettelijk verstoren alsmede het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen en wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*).
- Artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- Artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 september 2020 tot en met 31 december 2025.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Quicksan flora en fauna te Krimpen aan den IJssel, Krimpen aan de Lek, Lekkerkerk en Schoonhoven. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet Natuurbescherming, Blom Ecologie B.V., project: BE/2018/001, 14 maart 2018;
- Huismus-, gierzwaluw-, en vleermuisonderzoek Boerhaavelaan 2 t/m 16, Raadhuisplein 11 t/m 93 en Doctor Thijsselaan 1 t/m 32 te Krimpen aan den IJssel. Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming, Blom Ecologie B. V., project: BE/2018/143, 4 december 2018;
- Activiteiten- en mitigatieplan in de woningen aan de Boerhaavelaan e.o. te Krimpen aan den IJssel. Blom Ecologie B.V., project: BE/2019/068, 10 juli 2019;

Op 6 december 2019 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Brief 'Aanvullende informatie Boerhaavelaan e.o. te Krimpen aan den IJssel', Blom Ecologie B.V., 6 december 2019.

Op 11 februari 2020 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Email over de plaatsing van 55 gierzwaluw opbouwstenen in plaats van de gierzwaluwtil, Blom Ecologie B.V.

Op 13 februari 2020 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Email met onderbouwing van de veranderde compensatie voor de huismus en bevestiging van de aanvraagperiode voor de ontheffing, Blom Ecologie B. V.

Op 4 maart 2020 hebben wij een email van Blom Ecologie B.V. ontvangen met locaties en foto's van reeds geplaatste gierzwaluwkasten.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is de procedure op 15 november 2019 opgeschort en is verzocht om aanvullende gegevens.

De procedure is op 6 december 2019 hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 6 augustus 2019 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus en de gierzwaluw zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn. De gewone dwergvleermuis is een in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1 van de Wnb is het verboden:

- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus en gierzwaluw te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen (tweede lid).

Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren (tweede lid);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de te beschadigen of te vernielen (vierde lid).

Op grond van artikel 3.3 en artikel 3.8 van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid onder b en artikel 3.8, vijfde lid onder b van de Wnb aan de orde is en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de sloop van vier appartementencomplexen en vier twee-onder-een-kap woningen en de bouw van nieuwe woningen aan de Boerhaavelaan 2 t/m 16, Raadhuisplein 7 t/m 21 en A. Schweitzerlaan 1-107 te Krimpen aan den IJssel. De sloopwerkzaamheden staan gepland vanaf januari 2021 en de nieuwbouw zal naar verwachting eind 2024 of in de loop van 2025 gereed zijn.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in de periode van 10 april 2018 tot en met 21 september 2018 nader onderzoek naar huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen plaatsgevonden. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de Kennisdocumenten Gierzwaluw en Huismus (BIJ12, juli 2017) en het Vleermuisprotocol (2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies binnen het

plangebied voor deze soorten in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

In het plangebied zijn elf gierzwaluwnestlocaties, één huismusnestlocatie en vier paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De gierzwaluwnesten bevinden zich tussen het dakbeschot en de gevel, verspreid over de achterzijden van de vier appartementencomplexen aan de A. Schweitzerlaan en het Raadhuisplein. Het huismusnest bevindt zich onder de onderste rij dakpannen aan de achterzijde van het appartementencomplex aan het Raadhuisplein. Er bevindt zich één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aan de achterzijde van het appartementencomplex aan de A. Schweitzerlaan 1-29, twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aan de achterzijde van het appartementencomplex aan de A. Schweitzerlaan 31-65 en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aan de kopse kant van de woning aan de Boerhaavelaan 10.

Als gevolg van de werkzaamheden gaan elf gierzwaluwnesten en één huismusnest verloren en wordt de verbodsbepaling, zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden. Daarnaast worden er door de werkzaamheden vier paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis weggenomen. Ook kunnen vleermuizen tijdens de werkzaamheden worden verstoord. Hiermee worden verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan in de woningen aan de Boerhavenlaan e.o. te Krimpen aan den IJssel' van 10 juli 2019 en aangevuld in de notitie 'Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Wet Nb' van 6 december 2019 en de e-mails van 11 februari 2020, 13 februari 2020 en 4 maart 2020. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecoloog met kennis van de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis.

Gierzwaluw

De elf huidige gierzwaluwnesten worden ongeschikt gemaakt tijdens de sloopwerkzaamheden in januari 2021, buiten de kwetsbare broedperiode van de gierzwaluw. Op 28 februari 2020 zijn 55 tijdelijke gierzwaluwkasten van het type Vivara Pro NK GZ 08 aan de kopgevels van de woningen aan de Buys Ballotsingel geplaatst in clusters van twee tot vijf. In de nieuwbouw, welke volgens planning eind 2024 gereed is, zullen 55 inbouwstenen van het type Vivara IB GZ 03 voor de gierzwaluw gerealiseerd worden conform de richtlijnen van het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017).

Huisumus

Het huismusnest wordt tussen september 2020 en januari 2021, vooraf aan de werkzaamheden en buiten het kwetsbare broedseizoen en perioden van vorst ongeschikt gemaakt. In de nieuwbouw worden vier nestkasten van het type NK MU 06 van Vivara Pro gerealiseerd, conform de richtlijnen van het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Grenzend aan het plangebied, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, zijn woonblokken met geschikte broedlocaties voor de huismus gedefinieerd.

Gewone dwergvleermuis

De verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden in september 2020, vooraf aan de werkzaamheden en buiten de kwetsbare winter- en paarperiode, ongeschikt gemaakt door het wegnemen van de kantpannen, het creëren van tochtgaten of het installeren van exclusion flaps. In maart 2020 worden 16 tijdelijke vleermuiskasten van het type Vivara VK WS 01 of Vivara VK WS 03 aan de woonblokken aan de Buys Ballotsingel 22-44 en Boerhaavelaan 1-49 gehangen, deze woonblokken bevinden zich binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen. De tijdelijke vleermuiskasten worden verspreid over de woonblokken opgehangen om zo verschillende oriëntaties aan te bieden. In de nieuwbouw, welke volgens planning eind 2024 gereed is, worden 16 inbouwstenen van het type Vivara IB VL 01 gerealiseerd conform de richtlijnen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

Staat van instandhouding

Gierzwaluw

Als gevolg van de werkzaamheden gaan elf nestlocaties van de gierzwaluw verloren. Er kan niet buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw gewerkt worden omdat de bouwwerkzaamheden langer duren dan de periode waarin de gierzwaluw zich in het buitenland bevindt. Daarom wordt met de sloop van de bebouwing waar de nesten van de gierzwaluw zich bevinden buiten de kwetsbare broedperiode gestart en worden alternatieven aangeboden tot de permanente alternatieven beschikbaar komen. Om de elf nesten tijdelijk te compenseren zijn 55 tijdelijke alternatieven in de directe omgeving aangeboden om de vindkans te vergroten. De 55 tijdelijke nestkasten voor de gierzwaluw zijn reeds geplaatst op de kopgevels, op voldoende hoogte met een vrije aanvliegroute, conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). De sloop van de appartementencomplexen waar zich de huidige nesten bevinden start in januari 2021. De gierzwaluwen hebben gedurende het broedseizoen van 2020 de mogelijkheid om de 55 tijdelijke alternatieven te verkennen terwijl de huidige nestplaatsen nog beschikbaar blijven.

Als permanente compensatie worden 55 geschikte inbouwstenen geplaatst in de nieuwe bebouwing, conform de richtlijnen van het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Deze zijn naar verwachting in 2024 gereed. Om de vindkans van de permanente voorzieningen te vergroten, dient een ruime gewenningsperiode gehanteerd te worden. De tijdelijke voorzieningen dienen voor de verwijdering minimaal één broedseizoen gelijktijdig met de permanente voorzieningen aanwezig te zijn om de kans op gebruik name te vergroten. Dit is opgenomen in voorschrift 9.

Uit de aangeleverde gegevens blijkt onvoldoende wat het belang is van het plangebied voor de lokale populatie van de gierzwaluw door het ontbreken van waarnemingen van de soort in de omgeving. De werkzaamheden gaan plaatsvinden gedurende de broedperiode. Omdat de gierzwaluw erg honkvast is en het niet aannemelijk is dat alle in het plangebied aanwezige koppels direct een alternatieve broedlocatie vinden, is er mogelijk een tijdelijk negatief effect op het broedsucces van de lokale populatie van de gierzwaluw in 2021. Door het werken tijdens het broedseizoen worden niet alleen de huidige aanwezige nestlocaties vernield en beschadigd, maar ook de aanwezige individuen van de gierzwaluw opzettelijk gestoord. Dit betreft een storing met mogelijk een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de soort. Om de kans op ingebruikname te vergroten, dienen daarom lokroepen te worden afgespeeld nabij de tijdelijke gierzwaluw kasten gedurende de gewenningstijd, voordat de huidige nestplaatsen vernietigd worden. Ook dienen lokroepen afgespeeld te worden nabij de permanente kasten gedurende het eerste broedseizoen dat deze beschikbaar komen. Dit heeft een aantrekkende werking op andere individuen van de gierzwaluw en stimuleert deze om het plangebied en/ of de directe omgeving opnieuw in gebruik nemen als broedlocatie. Dit hebben wij opgenomen in voorschriften 10 tot en met 12. Door voorgaande werkwijze toe te passen worden te allen tijde voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden aangeboden.

De tijdelijke nestplaatsen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de gierzwaluwkasten minimaal eens per jaar moeten worden gecontroleerd op de functie waarvoor deze zijn aangebracht. Dit dient plaats te vinden buiten de kwetsbare broedperiode van de soort. Het broedseizoen van de gierzwaluw loopt van 15 april tot 15 augustus. Indien blijkt dat de tijdelijke gierzwaluwkasten niet meer functioneel zijn, dient er voor gezorgd te worden dat deze weer functioneel zijn. Wij hebben dit in voorschrift 13 opgenomen.

Vanwege de omvang van het project en de genoodzaakte planning dient de ingebruikname van de permanente alternatieven te worden gemonitord. Deze monitoring dient ten minste drie jaar te worden uitgevoerd. Uit de monitoring moet blijken of de permanente alternatieven in gebruik worden genomen en dat een eventueel uitblijven van de bezetting niet is toe te rekenen aan de geschiktheid van de verblijfplaats dan wel een nog nadere optimalisatie daarvan. De monitoringsduur van twee jaar achten wij noodzakelijk,

omdat er weinig bekend is over de soort in de omgeving. Door monitoring wordt inzichtelijk of de alternatieven gevonden worden door de gierzwaluw. De periode van twee jaar bevat minimaal één broedseizoen waarin de tijdelijke én permanente voorzieningen tegelijk beschikbaar zijn en één broedseizoen waarin enkel de permanente voorzieningen beschikbaar zijn indien de tijdelijke voorzieningen verwijderd worden. Dit hebben wij in de ontheffing opgenomen onder voorschrift 14.

Gelet op het voorgaande wordt de kans op ingebruikname zo veel mogelijk vergroot en is het aannemelijk gemaakt dat de gierzwaluw in de omgeving aanwezig blijft. De aanvrager heeft aannemelijk gemaakt dat te allen tijde voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn voor de gierzwaluw. Daarnaast is een monitoringsverplichting opgelegd als extra waarborg. Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw.

Huismus

Als gevolg van de werkzaamheden gaat één nest van de huismus verloren. Normaal gesproken worden tijdelijke voorzieningen aangeboden ter vervanging van een nest, maar in deze specifieke situatie bleek dit niet mogelijk te zijn. Grenzend aan het plangebied, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, bevinden zich woonblokken met geschikte broedlocaties voor de huismus. Deze woningen bevinden zich aan de Buys Ballotsingel 22-44 en Boerhavelaan 1-49 en zijn onlangs gerenoveerd, waarbij de ruimte tussen de dakpannen en het dakbeschot open is gelaten. Deze daken zijn al in gebruik door huismussen en de aanvrager heeft beredeneerd dat er in de tijdelijke situatie plaats is voor tenminste één extra broedpaar, welke in functie vergelijkbaar is met de huidige nestplaats onder de dakpannen van het appartementencomplex aan het Raadhuisplein.

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is matig ongunstig. Door meerdere vergelijkbare aanvragen van QuaWonen in de omgeving van het plangebied en de aanwezigheid hierbij van de huismus is de lokale populatie voldoende inzichtelijk gemaakt. Er vinden op meerdere plekken werkzaamheden plaats, waardoor de soort lokaal onder druk kan komen te staan. Gelet op de omstandigheden dat voldoende is onderbouwd hoe de directe omgeving als uitwijkmogelijkheid kan dienen in de tijdelijke situatie en er in de permanente situatie geschikte voorzieningen worden gerealiseerd, is echter voldoende aannemelijk gemaakt dat de soort in de omgeving aanwezig zal blijven.

Het nest van de huismus dient buiten het kwetsbare broedseizoen en perioden van vorst aan de grond ongeschikt te worden gemaakt. Dit dient te gebeuren via een methode waarbij het doden van huismussen wordt voorkomen. Wij hebben dit in voorschrift 15 opgenomen.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden gaan vier paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. De paarverblijfplaatsen kunnen tevens dienen als winterverblijfplaats voor een of enkele dieren gedurende milde winters. Ter compensatie van de vier paar- en winterverblijfplaatsen worden 16 vleermuiskasten opgehangen aan gevels van woningen aan de Buys Ballotsingel 22-44 en Boerhavelaan 1-49. De vleermuiskasten van het type VK WS 01 of VK WS 03 van Vivara Pro worden in maart 2020 verspreid over de woonblokken opgehangen om zo verschillende oriëntaties aan te bieden. Met de beoogde aanvang van de werkzaamheden in januari 2021 wordt aan de vleermuizen voldoende gewenningstijd geboden, wat de kans op ingebruikname vergroot.

De aanvrager is voornemens de huidige paarverblijfplaatsen ongeschikt te maken gedurende de actieve periode van de gewone dwergvleermuis in 2020. Dit dient te gebeuren in de minst kwetsbare periode en onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Dit hebben wij in voorschrift 16 opgenomen.

De tijdelijke en permanente vleermuiskasten moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal eens per jaar worden gecontroleerd op de functie waarvoor deze zijn aangebracht. Indien blijkt dat de kasten niet meer functioneel zijn, bijvoorbeeld omdat de invliegopening niet meer bereikbaar is als gevolg van obstakels, of omdat de kast dusdanig vervuild is dat deze niet gebruikt wordt, of omdat door nieuwe lichtbronnen de kast niet gebruikt wordt, dient er voor gezorgd te worden dat de kast weer functioneel is. Wij hebben dit in voorschrift 17 opgenomen.

Als permanente compensatie worden 16 inbouwstenen geplaatst in de nieuwe bebouwing conform de richtlijnen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). Deze zijn naar verwachting in 2024 gereed. Om de vindkans van de permanente voorzieningen te vergroten, dient de standaard gewenningsperiode gehanteerd te worden. Voor de nieuwe permanente situatie geldt een gewenningstijd van zes maanden voorafgaand aan de paarperiode (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) om de vleermuizen deze nieuwe verblijfplaatsen te laten ontdekken. Pas daarna mogen de tijdelijke voorzieningen weggehaald worden. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van gewone dwergvleermuis. Indien blijkt dat de tijdelijke kast in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort. Dit hebben wij in de ontheffing opgenomen onder voorschrift 18.

Er zijn te allen tijde voldoende alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar waar de soort naar kan uitwijken. De soort komt algemeen voor in de directe omgeving van het plangebied. Gelet op bovenstaande maatregelen is het voldoende aannemelijk gemaakt dat de gewone dwergvleermuis in het plangebied aanwezig zal blijven. Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het ecologisch werkprotocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

Voor de gewone dwergvleermuis is de ontheffing aangevraagd op grond van het belang 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals vermeld in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, sub 3, van de Wnb. Voor de huismus en de gierzwaluw is de ontheffing aangevraagd in het belang van de 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals vermeld in artikel 3.3, lid 4 sub b, onder 1, van de Wnb.

Volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang

In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Het gaat om naoorlogse woningen uit de jaren 1950-1980. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden

bereikt. Daarnaast heeft Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft CO₂-uitstoot te reduceren.

De woningen waar de aanvraag op ziet zijn gebouwd voor 1967 en zijn slecht geïsoleerd. Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Het energielabel van de huidige woningen is D. De nieuw te bouwen woningen zullen voldoen aan de nieuwste eisen met betrekking tot energieprestatie en er zal de komende 40 tot 50 jaar geen onderhoud meer nodig zijn.

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid. De nieuwbouw leidt tot een afname van gezondheidsklachten en tot een verbetering van de levenskwaliteit van de bewoners.

Volksgezondheid

In de huidige woningen zijn veel vocht- en schimmelproblemen. Hierdoor kan de gezondheid van de bewoners in gevaar komen. Er bestaat namelijk een samenhang tussen de aanwezigheid van vocht en schimmel in de woning en een verhoogde prevalentie van respiratoire symptomen bij kinderen en volwassenen, zoals astma, en reumatische aandoeningen. Door de sloop van de huidige woningen en nieuwbouw van woningen volgens de huidige eisen uit het Bouwbesluit 2012, wordt het binnenklimaat in de woningen beter. De te realiseren nieuwbouw komt de gezondheid van de (toekomstige) bewoners dan ook ten goede.

Conclusie ten aanzien van de belangen

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de belangen 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' en 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, gierzwaluw en de huismus die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatie gebonden vanwege de sloop van bestaande bebouwing. Gelet op de huidige bouwkundige staat, mogelijkheden en waarde van de woningen is het noodzakelijk de woningen te slopen. Door sloop en nieuwbouw zal er een energielabel van A gerealiseerd worden. Bij renovatie zal niet het gewenste energielabel gehaald worden en kunnen de nest- en verblijfplaatsen ook niet behouden blijven. Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis door de meest kwetsbare periode zoveel mogelijk te ontzien.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er voldoende is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.